

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bystřice, okres Benešov

Dr. E. Beneše 300, 257 51 Bystřice

Identifikátor školy: 600 042 243

Termín konání inspekce: 17. – 18., 21. – 22. březen 2005

Čj.:	b1-1047/05-5224
Signatura:	ob1cy122

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Bystřice, Dr. E. Beneše 300, okres Benešov je úplnou základní školou (ZŠ) s celkovým počtem 399 žáků v 17 třídách. Žáci obou stupňů jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT čj. 25 018/98-22. Součástí školy je školní družina s kapacitou 50 žáků a školní jídelna s kapacitou 450 strážníků (nebyly předmětem inspekční činnosti). ZŠ je od 1. ledna 1994 školou s právní subjektivitou. Zřizovatelem školy je Město Bystřice, Dr. E. Beneše 25.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální podmínky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni, český jazyk, matematika, skupina předmětů (praktické činnosti, informatika), tělesná výchova a skupina přírodovědných předmětů (přírodopis, chemie, zeměpis) na 2. stupni ke dni inspekce,
- materiálně-technické podmínky vzdělávání ve výše uvedených předmětech ke dni inspekce,
- průběh a výsledky vzdělávání ve výše uvedených předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a ke dni inspekce,
- sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů ve škole za školní rok 2003/2004 a 2004/2005 ke dni inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Ředitel školy splňuje podmínky odborné kvalifikace vysokoškolským vzděláním učitelství pro základní školy - obor český jazyk a výtvarná výchova. Český jazyk a matematiku na 1. stupni vyučuje devět učitelů, z nichž dvěma chybí odborná kvalifikace s vysokoškolským vzděláním. Všechny sledované předměty na 2. stupni vyučují učitelé s odbornou kvalifikací. Ředitel při sestavování úvazků vyučujících přihlíží k pedagogickým zkušenostem a potřebám školy.

Organizace činnosti a provozu školy

Materiály organizačního charakteru vydané ředitelem školy (*Školní řád, Organizační řád a Pracovní řád*) přehledně vypovídají o funkčnosti provozu školy. Kompetence pracovníků jsou písemně a jasně vymezeny. Četné pravomoci spojené s organizačním zajištěním výuky a kontrolou jejich kvality delegoval ředitel na svého zástupce. Stejně pověřil některé učitele (vedoucí předmětových komisí a metodického sdružení) dohledem nad skupinami předmětů. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Vedení dbá na včasný přenos informací mezi ním a pracovníky školy (vývěsky ve sborovně, provozní porady, pedagogická rada, měsíční individuální plán práce jednotlivých učitelů). Pozitivně působí denní osobní kontakt s jednotlivými pedagogy.

Metodické orgány se zaměřují na organizaci soutěží a podpůrných aktivit, na předávání informací ze vzdělávacích akcí, připravují časově-tematické plány a evidují výsledky úspěšnosti žáků. Jejich činnost v oblasti dodržování a plnění učebních osnov a vzájemný přenos nových poznatků do vlastní pedagogické práce je formální. Méně se orientují na využívání didaktické techniky, sebehodnocení práce, využívání moderních metod a forem vyučování.

System vedení a hodnocení zaměstnanců

Vedení zaměstnanců má stanovena základní pravidla. Cílem ředitele je vytvářet otevřenou školu za aktivní účasti všech pracovníků a rodičů. Kontrolní systém vychází z *Plánu kontrol 2004/2005*, který se průběžně plní a upravuje. Začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím jsou ustanoveni uvádějící zkušeni kolegové z příslušné předmětové komise, popř. metodického sdružení. Výsledky kontroly jsou projednávány s jednotlivým pracovníkem. Rozbory hospitovaných hodin v době inspekce byly vedeny ředitelem a zástupcem na dobré odborné a metodické úrovni. Kontrolní činnost vykonávaná vedením školy není vždy plně účinná.

Oblast personálního zajištění výuky je součástí *Koncepčních záměrů a úkolů ZŠ Bystřice*. Plánované další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) pozitivně ovlivňuje jejich odborný růst. Osobní výběr seminářů koresponduje s realizovaným plánem DVPP a s cíli připravovaného školního vzdělávacího programu. Ředitel školy má vytvořeny hodnotící nástroje s konkrétními kritérii pro posouzení práce učitelů.

Personální podmínky vzdělávání měly velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostředí, prostory a vybavení školy

Součástí hlavní školní budovy je přístavba, kde jsou umístěny třídy 1. stupně. Škola prošla v posledních letech částečnou rekonstrukcí, čímž se zlepšil její vzhled i funkčnost. Výukové prostory jsou přiměřeně velké, světelně i tepelně dobře zajištěny, odpovídají počtu žáků. Chodby v jednotlivých patrech zdobí výtvarné práce žáků, aktuální informační tabule a dokumenty vypovídající o historii školy a zvláštlostech regionu. Celkově má škola 23 kmenových tříd (z toho 4 odborné pracovny) a 7 standardně zařízených kabinetů. Většina učeben je vybavena novým žákovským nábytkem. Školní knihovna, která obsahuje cca 2 200 svazků, má vyčleněnu svoji místnost. Obsahuje sady mimočítankové četby, encyklopedie, naučné a odborné knihy. Standardní vybavení učebními pomůckami zajišťuje škola i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

Materiální zajištění matematiky a českého jazyka na 1. stupni má velmi dobrou úroveň. Český jazyk a matematika na 2. stupni se vyučuje v kmenových třídách, které zajišťují pouze běžné vybavení. Povrch tabulí je značně poničený. Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici průměrně vybavenou tělocvičnu, která svými rozměry neodpovídá podmínkám pro výuku míčových her. Její sociální zázemí je nedostatečné, chybí odpovídající úložné prostory pro sportovní náčiní. Zabezpečení tělovýchovným nářadím mělo při sledované výuce dílčí nedostatky. K vyučování je využívána v zimním období také nevhodná prostorná vstupní hala. Pro atletické disciplíny slouží nevyhovující zahrada a okolí školy. Úlohu školního sportoviště částečně plní městský stadion. Praktické činnosti a informatika disponují odpovídajícími odbornými pracovními, splňují svým standardním vybavením požadavky pro výuku. Počítačová učebna má 17 žákovských pracovišť a velmi dobré softwarové vybavení. Škola vlastní 3 datové projektory. Pro přírodopis, chemii a zeměpis jsou vyhrazeny kmenové učebny, v dostatečném množství vybaveny učebními a názornými pomůckami, včetně didaktické techniky.

Tělocvična je využívána sportovními a společenskými organizacemi, keramická dílna vyplňuje volnočasové aktivity dětí i dospělých.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je prováděno za účasti všech vyučujících, zejména předmětových komisí a metodického sdružení.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání měly dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Realizace vzdělávacího programu

Vzdělávání žáků v 1.-9. ročníku je realizováno v souladu s platným vzdělávacím programem *Základní škola*, který je upraven na podmínky školy. Týdenní hodinové dotace předmětů se shodují s platným učebním plánem na školní rok 2004/2005. Vyučuje se *německý a anglický jazyk*. Škola nabízí jako volitelné předměty v 7. ročníku *informatiku, sportovní hry*, v 8. a 9. ročníku *informatiku, sportovní hry a konverzaci v cizím jazyce*. Jako nepovinný předmět na 1. stupni je zavedena *logopedie*. Vzdělávací program doplňují zájmové kroužky se sportovním, technickým a estetickým zaměřením (např. *keramický, lukostřelecký, divadelní*). Individuální vzdělávací plány pro integrované žáky jsou funkční.

Kontrola plnění učebních osnov, kterou ředitel provádí v začátku školního roku a průběžně při hospitační činnosti, je neúčinná. Ze zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že v loňském i letošním školním roce neodpovídala výuka na 1. stupni platným učebním osnovám. Záznamy o průběhu vzdělávání nezachycují průkazně probírané učivo. Některé jsou formulovány příliš obecně, nevypovídají dostatečně o plnění stanovených výukových cílů. Daný způsob kontroly naplňování učebních dokumentů a přijatá opatření nejsou zcela účinná.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy

Školní řád obsahuje předepsaná ustanovení, včetně práv žáků a rodičů. Upravuje přístup k žákům mimořádně nadaným a k žákům se SVP. Byl projednán na pedagogické radě. Zápis v třídních knihách dokladují, že s ním byli žáci prokazatelně seznámeni. Provozní řády odborných pracoven jsou funkční, se žáky byly projednány. Rozvrh hodin a organizace přestávek splňují psychohygienické zásady.

Prevenici sociálně-patologických jevů (SPJ) koordinuje *Minimální preventivní program 2004/2005 (MPP)* s názvem „*Zdravý životní styl*“. Přijímaná opatření ze strany vedení školy mají pozitivní vliv na zlepšení klimatu školy.

Ve vztahu k zákonným zástupcům žáků využívá škola běžné formy přenosu informací přes žákovské knížky, třídní schůzky a v případě potřeby volí operativně osobní projednání. Rodičovská veřejnost se školou spolupracuje zejména prostřednictvím vytvořeného sdružení, aktuální informace lze čerpat z kvalitních webových stránek školy. Školská rada není zřízena. Žáci mají vytvořen z volených zástupců jednotlivých tříd samosprávný orgán. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Český jazyk a matematika na 1. stupni

Plánování a přípravu výuky pojaly všechny vyučující zodpovědně. Cíle hodin byly vhodně zvoleny, přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd. Aktuální učivo navazovalo na předcházející témata. Probíraná látka v 5. ročníku vždy neodpovídala schváleným učebním osnovám. Vyučující vzájemně spolupracují, odborná úroveň výuky byla velmi dobrá a věcně správná. Učitelky mají přehled o žácích se specifickými poruchami učení.

Materiální a prostorové podmínky měly velmi dobrou úroveň. Vybavení tříd nástěnnými materiály korespondovalo s cíli a zařazenými činnostmi. Ve všech sledovaných hodinách byly využívány učebnice, pracovní sešity, kopírované materiály, kartičky apod. Audiovizuální a počítačovou techniku použily učitelky v polovině sledovaných hodin.

Organizace zhlédnutých hodin dávala téměř všem žákům možnost uplatnění. Výuka začínala kontrolou znalostí a dovedností. Učitelky vhodně střídaly formy práce, doplňovaly je soutěžemi a herními činnostmi. V určitých částech hodin byly postupy práce spíše rutinní,

s dominantní rolí vyučujících. Při výuce českého jazyka převažoval činnostní styl, při němž žáci účelně pracovali s názorem. V matematice byl dán žákům dostatečný prostor pro individuální úsudek a samostatnou práci. Učitelky u nich podporovaly rozvoj logického myšlení, vedly je k odpovědnosti za práci a k sebekontrolě. Ve 4. ročníku nebyla využita diferenciacce, zvláště při zadávání samostatné práce. V polovině hodin byly vhodně zařazeny relaxační chvíle s hudebním doprovodem.

Dílčí nedostatky byly zaznamenány v motivaci. Vstupní motivace byla obvykle nahrazena sdělením cíle hodiny. Všechny vyučující žáky často chválily, individuálně jim pomáhaly. Psychohygienu práce byla dodržována zařazováním méně náročných úkolů, prací na koberečkách, někde činností ve skupinách. V průběhu výuky byly vhodně zařazeny mezipředmětové vztahy, učivo bylo aktualizováno, byly využity i vlastní prožitky žáků.

K dobrému klimatu tříd přispívala klidná a přátelská atmosféra při vyučování. Komunikativnost a vstřícnost žáků učitelky vhodně využívaly a rozvíjely.

Hodnocení žáků bylo rozdílné, většinou formativní. Vyučující pracovaly s pochvalou a povzbuzením vzhledem k celé třídě, ocenily pokrok u slabších žáků. Zpravidla nechybělo shrnutí učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice na 1. stupni byly hodnoceny velmi dobře.

Český jazyk

Plánování a příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla zodpovědná, konkrétní výukové cíle odpovídaly učebním osnovám. Zvolené formy práce umožňovaly účelnou návaznost na probírané učivo. Ve sledovaných hodinách bylo patrné aktivní zapojení žáků s SVP.

Materiální podpora zhlédnutých hodin měla dobrou úroveň. Učebny zajišťovaly standardní vybavení vzhledem k probíraným tématům. Učitelky využívaly vhodné řady učebnic a pracovních sešitů, žáci se zájmem pracovali s namnoženými texty, používali slovníky a informativní či odbornou literaturu. Škola vlastní výukové počítačové programy, práce s nimi nebyla v hodinách zařazena.

Organizace a metody výuky se shodovaly se stanovenými cíli. Učitelky střídaly frontální a samostatnou práci, některé pro zpestření aplikovaly skupinové činnosti a soutěže. Hodiny postrádaly zařazení diferencovaných úkolů vzhledem k vědomostem a schopnostem žáků. Činnostní styl někdy nahrazovala pracovní dominantní role vyučujících. Nejčastějším aktivizujícím prvkem byl řízený rozhovor. V hodině literatury mohli žáci uplatnit vlastní zkušenosti, mezipředmětové vztahy a znalosti z četby. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků.

Účinnost motivace žáků vyplývala z obsahu textů, aktualizace učiva, aplikování regionálních prvků. V malé míře učitelky uplatňovaly možnost pochvaly a práce s chybou, u méně úspěšných žáků ocenění jejich snahy o dílčí pokrok ve znalostech. Účelově cílená motivace byla zařazena při hodině slohu.

Komunikace mezi žáky a učitelkami je vybudována na rovnocenném vztahu a na ochotě spolupracovat. Atmosféra tříd byla přátelská, žáci respektovali daná pravidla chování. Měli dostatečný prostor k prezentaci svých názorů, v některých hodinách převažovala komunikace vyučujících s menším podílem verbálního projevu žáků.

K posilování jejich sebedůvěry chybělo častější slovní a klasifikované hodnocení výkonů. Učitelky většinou hodnotily celou třídu. Vzájemná evaluace a sebehodnocení v závěru nebyly uplatněny.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce byly hodnoceny velmi dobře.

Matematika

Výuka byla v souladu s cíli základního vzdělávání. Učivo bylo probíráno kontinuálně. Stanovené výukové záměry odpovídaly úrovni jednotlivých tříd. Pro žáky nadané a žáky se SVP nezařadili vyučující varianty úloh odpovídající jejich schopnostem.

Škola nemá specializovanou pracovnu matematiky. Uspořádání a vybavení používaných učeben, včetně jejich podnětnosti, je vyhovující. Účelné využití názorných učebních pomůcek, didaktické a výpočetní techniky chybělo.

V hodinách převládala frontální výuka s převažující činností učitelů, kteří uplatňovali správnou matematickou terminologii. Polovina hodin byla monotónní a pro žáky nepodnětná. Zvolený způsob opakování nebyl vždy efektivní. Náročnost řešených příkladů, s ohledem na rozdílnou úroveň znalostí žáků, učitelé nestanovili zpravidla vhodně. Učitelé nebo žáci většinu příkladů řešili na tabuli, někteří žáci je pouze opisovali. Nebyla zařazena diferenciacce úloh, co do kvality i kvantity. Při samostatné práci vyučující respektovali pracovní tempo žáků. Efektivní zařazování skupinové práce v 7. ročníku mělo motivační účinek. V závěru části hodin nebyl vytvořen dostatečný prostor pro utřídění poznatků. Shrnutí učiva s účinnou zpětnou vazbou, včetně relaxační činnosti, chybělo.

Úvodní motivace se omezovala na seznámení s probíraným tématem. V 7. ročníku aktivačně působily texty zadávaných pro skupinovou práci. V polovině hodin žáci aplikovali získané vědomosti v praktických úlohách (užití shodnosti, goniometrických funkcí). Naopak v části hodin prováděli pouze početní výkony s čísly bez toho, aby se seznámili s jejich dalším uplatněním.

Žáci měli možnost aktivně se zapojit do výuky, vyjádřit svůj vlastní názor, klást otázky a argumentovat. Kvalita vzájemných vztahů mezi učiteli a žáky byla dobrá.

Ze žakovských knížek je patrná značná převaha písemného zkoušení. Vhodné sebehodnocení, dílčí slovní hodnocení a ocenění pokroku žáků zcela scházelo.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly hodnoceny jako dobré.

Skupina předmětů (praktické činnosti, informatika)

Výuka byla v souladu se specifickými cíli sledovaných předmětů. Obsah učiva byl přizpůsoben podmínkám školy. Dovednosti a pracovní návyky získávali žáci při praktických činnostech. Stanovené cíle jednotlivých hodin respektovaly SVP žáků, úroveň jejich znalostí a schopností.

Materiální podpora výuky je velmi dobrá. Většina sledovaných učeben byla vzhledem k provozovaným činnostem vhodně a didakticky podnětně vybavena. Účelné využití počítačů, pomůcek, náradí a nástrojů umocňovalo aktivitu žáků a jejich úspěšnou seberealizaci.

Zhlédnuté hodiny byly velmi dobře připraveny a organizačně zabezpečeny. Účelně strukturované hodiny nepostrádaly účinnou práci s chybou a zařazování aktivních činností. Projevila se dlouholetá zkušenost a profesionalita učitelů, kteří preferovali získávání a upevňování praktických dovedností žáků. V hodinách převažovala jejich individuální činnost s možností vzájemné kooperace. V průběhu jednotlivých praktických úkonů používali vlastní pracovní postupy, při informatice různé informační zdroje. Individuální přístup učitelů se realizoval podle aktuální úspěšnosti žáků. Výuka byla vedena věcně a odborně správně. Vynikající úroveň měly hodiny informatiky.

Motivace účelně prolínala celou hodinou. Vhodná volba výrobků (pečení beránka), námětů (malování kraslic) a zadání úloh (využití webových stránek školy), využití výrobku (lopatička) pozitivně motivovaly žáky. Účinné plnění zásady spojení teorie s praxí a využití mezipředmětových vztahů (cizí jazyky, výtvarná a rodinná výchova, fyzika) podporovaly

zájem žáků o předměty. Nevyužito zůstalo průběžné hodnocení činností, také závěrečné sebehodnocení žáků chybělo.

Vyučující vytvářeli v průběhu všech hodin velmi příznivou pracovní atmosféru. Poskytováním prostoru pro neformální komunikaci a interakci podporovali osobnostní a sociální rozvoj žáků.

Při zkoušení (testech) bylo patrné zaměření opakovacích otázek na pochopení širších souvislostí, při hodnocení praktických činností respektování individuálních dispozic jednotlivých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů (praktické činnosti, informatika) byly hodnoceny velmi dobře.

Tělesná výchova

Promyšlená příprava a plánování sledovaných hodin vzhledem k prostorovým podmínkám měly velmi dobrou úroveň. Stanovené cíle probíraného učiva odpovídaly fyzickým předpokladům žáků. Časově-tematické plány vyučujících respektují vývojové etapy tělesných a pohybových zdatností žáků.

Materiálně-technické podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou dobré. Škola má k dispozici klasicky vybavenou tělocvičnu. Současné vybavení pro výuku je standardní, doplňováno podle finančních možností školy. V dostatečném množství byly využity v hodinách tělovýchovné náradí a sportovní náčiní. Psychohygienické podmínky a zázemí tělocvičny neodpovídají potřebám žáků.

Organizace, metody a formy práce měly u jednotlivých vyučujících rozdílnou úroveň. Učitelé dbali na bezpečnost, užívali správnou terminologii, část řídicích aktivit v hodinách přenesli na samotné žáky. Žáci byli podněcováni ke kladnému postoji k tělocvičné aktivitě, v hodinách převládala jejich radost z pohybu a spontánnost. Sportovali v družstvech, nacvičovali herní situace jednotlivců v míčových hrách. Cvičení na malých trampolínách rozvíjelo pohybové dovednosti a obratnost, umožňovalo účinnější tělesné zatížení žáků. V závěrečné části hodin nebyla vždy zařazena kompenzační cvičení.

Při sportovních činnostech byli žáci pozitivně motivováni k lepším výkonům. Kladný postoj žáků a vyučujících k předmětu pozitivně ovlivňoval vzájemnou komunikaci.

V průběhu sledovaných hodin nechybělo zhodnocení žákovských výkonů. Jednotliví vyučující si vedou přehled o výkonech žáků a na základě jejich analýzy zajišťují reprezentaci školy ve sportovních soutěžích

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově byly hodnoceny velmi dobře.

Skupina přírodovědných předmětů (přírodopis, chemie, zeměpis)

Vlastní příprava vyučujících byla kvalitní, osvědčila se v dobré návaznosti na předcházející témata. Vhodně stanovené cíle výuky korespondovaly se zásadami vzdělání. Učitelky byly informovány o žácích se SVP, ve většině sledovaných hodin s nimi individuálně pracovaly.

Učebny disponují obrazovým a pracovním materiálem. Didaktická technika byla efektivně použita v hodinách přírodopisu. V dostatečné míře byla zařazena práce s učebnicemi, učebními pomůckami (nástěnné obrazy, mapy, zeměpisné atlasy, neškodné reagentie aj.). Výuka chemie probíhala s účelně aplikovanými demonstračními chemickými pokusy.

Učitelky upřednostňovaly kooperativní formy vyučování, vhodně začleňovaly mezipředmětové vztahy. Výuka sledovaných předmětů byla vedena věcně a odborně správně. V hodinách přírodopisu a chemie nechyběla vnitřní diferenciací a individuální přístup při řešení problémových a tvořivých úkolů. Aktualizace učiva byla doplněna prožitky žáků, měli

možnost pozorovat a doplňovat získané poznatky z odborné literatury. Jejich aktivita byla rozdílná v závislosti na věku (žáci 6. ročníku byli činorodější). Na nepozornost žáků učitelky reagovaly změnou činnosti nebo zařazením jiných relaxačních prvků.

Vstupní motivace byla navozena sdělením cíle a vedeným rozhovorem. Průběžná pochvala a pozitivní hodnocení aktivity a znalostí žáků patřily často k motivačním činitelům.

Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře. Jasně vymezené vztahy mezi učitelkami a žáky přispívaly k plynulosti výuky. Možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace a diskuse byla využita. Dostatečný prostor měl rozvoj komunikativních dovedností.

Ve většině zhlédnutých hodin nechyběl funkční shrnující závěr. Vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využito.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů (přírodopis, chemie, zeměpis) byly hodnoceny velmi dobře.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy vytvořilo a stále systematicky zdokonaluje vlastní zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání. Pravidelně zpracovává přehledy o prospěchu a chování tříd ve všech ročnících, analyzuje příčiny negativních i pozitivních výsledků. Mezi vnitřní evaluační nástroje patří testování a vyhodnocování vědomostí žáků v českém a cizím jazyce, matematice. Škola je čtvrtým rokem zařazena do celorepublikového srovnání komerčních testů v 5. a 9. ročníku. Poznatky z těchto zjišťování ovlivňují reakci vedení školy na aktuální i dlouhodobé problémy ve výchovně-vzdělávacím procesu. Porovnává se úspěšnost žáků při přijímacím řízení a jejich umístění při olympiádách, sportovních či vědomostních soutěžích (účast v národním kole soutěže v lukostřelbě). Neprospívajícím žákům věnují vyučující přiměřenou pozornost. Rodiče jsou v předstihu informováni o neprospěchu dětí. Pro žáky jsou navrženy a dohodnuty termíny konzultací s vyučujícími. Vytvořený systém autoevaluace je funkční.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledovaných předmětech bylo velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Účinnost prevence sociálně-patologických jevů

V souladu se zjištěnými problémy ve škole se MPP zaměřuje na užívání a distribuci drog, kouření, šikanu a projevy vulgárního chování. Obsahuje určení cílových skupin působení (učitelé, rodiče, žáci) a rozpracování témat podle věkových skupin žáků. Prevenci řeší škola zaměřením na zdravý životní styl, na pestrou nabídku zájmových činností, organizování sportovních soutěží, vzdělávacích a společenských akcí. Úroveň zpracování a vyhodnocení MPP je velmi dobrá. Úspěšnost školy v jeho naplňování je sledována a pravidelně analyzována.

Liberální školní řád obsahuje ustanovení vztahující se ke sledované tematice v obecných formulacích. Chybí v něm konkrétní ustanovení k šikaně, xenofobii, rasizmu a záškoláctví. Neobsahuje sankce za jejich porušování. Dva roky působí na škole *žakovský parlament*. Na jeho pravidelné jednání přinášejí žáci různé aktuální problémy, které se ve spolupráci s ředitelem školy snaží řešit. Anonymně mohou podávat podněty formou schránky důvěry.

Prostředí školy je bezpečné. Škola se zapojila do projektu „*Jak to vidím já*“. Formy spolupráce s rodiči škola volí standardní, nově využívá k informování webovou stránku.

Závažnost a četnost negativních jevů za sledované období se nezvyšuje. Řešení přestupků probíhá v souladu se školním řádem a vnitřními směrnicemi. Zápisy z jednání s rodiči nejsou vedeny. Omluvená absence průběžně klesá, neomluvená absence žáků je minimální. K objektivnímu posouzení stavu využila školní inspekce dotazníků zadaných žákům 5. a 9. ročníku. Část žáků (20 %) postrádá více informací o nebezpečí užívání drog. 55 % z nich připouští, že se ve škole objevují projevy šikany, ale 86 % si myslí, že škola proti ní účinně působí a ví, kde hledat pomoc v případě nutnosti.

70 % žáků bere učitele jako partnery a má k nim důvěru. 30 % z nich si myslí, že klima školy z části nepříznivě ovlivňuje problémy v oblasti mezilidských vztahů a školu by svým kamarádům nedoporučili.

Škola se problematikou prevence SPJ zabývá. Přijatý systém je účinný.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Inspekční zpráva* čj. 035 224/00-2158 ze dne 26. června 2000
2. *Inspekční zpráva* čj. 021 030/02-5161 ze dne 25. únor 2002
3. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. 246/98 ze dne 6. května 1998
4. *Zakládací listina* Základní školy Bystřice ze dne 26. ledna 1996
5. *Potvrzení ředitele ve funkci* vydané Školským úřadem Benešov ze dne 21. prosince 1998
6. *Rozvrh hodin na školní roky 2001/2002 až 2004/2005* ke dni inspekce (ředitel školy)
7. *Školní řád* (1. února 2005, ředitel školy)
8. *Režim dne* (ředitel školy)
9. *Organizační řád* (1. září 2004, ředitel školy)
10. *Pracovní řád* (1. září 2004, ředitel školy)
11. *Plán práce 2004/2005* (1. září 2004, ředitel školy)
12. *Program školy na školní rok 2004/2005* (30. srpna 2004, ředitel školy)
13. *Plán kontrol 2004/2005* (ředitel školy)
14. *Řády odborných pracoven a tělocvičny* (1. září 2004, ředitel školy)
15. *Třídní knihy všech tříd* platné pro školní rok 2003/2004 a 2004/2005 ke dni inspekce
16. *Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd* platné ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce
17. *Kritéria hodnocení práce pedagogů a správních zaměstnanců a zvláštní ohodnocení ve školním roce 2004/2005* (ředitel školy)
18. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na období 2003/2006* (27. srpna 2003, ředitel školy)
19. *Koncepční záměry a úkoly ZŠ Bystřice* (ředitel školy)
20. *Plány a zápisy metodického sdružení a předmětových komisí sledovaných předmětů na školní rok 2004/2005*
21. *Časově-tematické plány učiva sledovaných předmětů na školní rok 2004/2005*
22. *Individuální vzdělávací plány žáků na školní rok 2004/2005*
23. *Výroční zpráva o činnosti ZŠ v Bystřici ve školním roce 2003/2004* (31. srpna, ředitel školy)

24. *Minimální preventivní program 2004/2005 s názvem „Zdravý životní styl“ (12. listopadu 2004, metodická prevence)*
25. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2004/2005 ke dni inspekce
26. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2004 (4. října 2004, ředitel školy)*
27. ICT (Informační a komunikační technologie) plán školy na rok 2005 na ZŠ Bystřice (1. ledna 2005, ředitel školy, správce ICT)
28. Výukový počítačový program (český jazyk – 1. stupeň)
29. Žákovské knížky – výběrový způsob
30. Kniha úrazů za školní rok 2003/2004 a 2004/2005 ke dni inspekce

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Většina hospitovaných hodin byla vedena vyučujícími s odbornou kvalifikací. Vedení školy vytváří příznivé pracovní podmínky pro všechny zaměstnance. Pedagogické řízení je systematické, přispívá k profesnímu růstu pedagogického sboru, včetně jeho průběžné obměny. Informační systém a koncepční záměry jsou funkční a promyšlené, s vazbou na spolupráci pracovníků školy, zástupců zřizovatele a rodičů. Vedle pozitiv v oblasti dalšího vzdělávání byly zjištěny dílčí nedostatky v kontrolní činnosti.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání poskytují průměrnou podporu sledovaným předmětům. Učebny 1. stupně mají velmi dobrou úroveň. Ve většině kmenových učeben na 2. stupni schází didaktické vybavení, rozdílů jsou v kvalitě a množství pomůcek pro jednotlivé předměty. Okolí školy nesplňuje optimální požadavky pro sportovní aktivity a relaxaci žáků, chybí víceúčelové hřiště s dílčími sektory pro plnění atletických disciplín. Nevyhovující je sociální zázemí tělocvičny, její materiální vybavení a prostory na uložení sportovního nářadí.

Průběh a výsledky vzdělávání hospitovaných předmětů měly velmi dobrou úroveň. Ve sledované výuce převažoval frontální styl práce, v některých hodinách s častým střídáním činností a zařazováním diferenciovaných úkolů. Pozitivem byla zodpovědná příprava vyučujících na vyučování a snaha o důkladné procvičení a upevnění učiva. Vedle odborné a věcně správné výuky byly kladně hodnoceny výchovné aktivity, bezproblémová komunikace a interakce mezi učiteli a žáky. V českém jazyce a matematice na 1. stupni bylo zjištěno porušení schválených učebních osnov přijatého vzdělávacího programu, kontrolní činnost v této oblasti je ze strany vedení prováděna méně důsledně. Rezervy byly shledány v motivaci a ve využití hodnocení žáků.

Vývoj školy od poslední inspekce potvrzuje průběžné naplňování koncepčních záměrů v oblasti výchovně-vzdělávací práce. Oblast kontrolních mechanismů vedení školy a materiálně-technické podmínky výuky sledovaných předmětů si zachovávají průměrnou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Helena Zahradníčková	H. Zahradníčková v. r.
Člen týmu	RNDr. Antonín Smrž	A. Smrž v. r.
Člen týmu	Václav Zemek	V. Zemek v. r.

V Benešově dne 31. března 2005

Razítko

Přílohy

Vyhodnocení dotazníků SPJ

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Benešov, Černoleská 1997, 256 15 Benešov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Vladimír Chramosta	Mgr. V. Chramosta v. r.

JAKÉ TO TADY JE?

Počet vyhodnocených dotazníků : 87

Dotazníky byly zadané ve třídách: V. A, B; IX. A, B

Datum zadání: 18. a 21. březen 2005

	Varianty odpovědí:

určitě ano	asi ano	nevím	asi ne	určitě ne
skoro vždycky	dost často	občas, někdy	vzácně, málokdy	nikdy
skoro všichni	je jich tu hodně	je jich tu několik	jeden nebo dva	žádný

Nepravdivosti v číslování otázek mají technický důvod

Vyjádření odpovědí v %

1a	Nejméně jeden dospělý pracovník školy mě dobře zná.
1b	Mezi dospělými ve škole mám alespoň jednoho blízkého člověka, kterému bych se svěřil(a) i se svými velmi osobními problémy.
2	Ve škole mohu najít místo, kde mohu mít o přestávce klid.
3	Ve škole mohu najít místo, kde se mohu o přestávce bavit s ostatními.
4	Znám alespoň jednoho učitele nebo jednu učitelku, který (která) mě rád (ráda) vidí.
5	Ve škole se také dozvídám o historii, kultuře a tradicích mého národa.
6a	Ve škole se učitelé (učitelky) snaží, aby každý včetně mě opravdu chápal, co právě děláme.
6b	Podle mého názoru učitelům (učitelkám) dělá dobře, když někoho přistihnou, že něco provedl nebo něco neumí.
6c	Jsou tu dospělí, kteří mě urážejí, ponižují nebo zesměšňují. <i>Kolik takových je v naší škole?</i>
7	Znám tu alespoň jednoho dospělého, který si myslí, že mohu jednou v životě něco dokázat.
8	Učitelé (učitelky) si udělají čas na to, aby mě vyslechli, když to potřebuji.
9	Učitelé (učitelky) někdy pomáhají žákům uskutečnit jejich nápad, který zpříjemní nebo zpestří školní život.
10	Při naší práci a našem pobytu ve škole se dodržují pravidla, na jejichž tvorbě se my, žáci, podílíme.
11	V budově (budovách) této školy je všude čisto.
12	Kdyby se mi něco stalo, postarají se tu o mne.
13	Dospělí jsou tu většinou spravedliví.
14	Dospělí v této škole mě učí věřit si a pomáhají mi, abych si mohl/a vážít sám (sama) sebe.
15 a	Někteří chlapi (některé dívky) tady užívají drogy.
15 b	Někteří chlapi (některé dívky) tady předávají jiným drogy.
16	Dozvídám se tu o nebezpečí kouření, užívání drog a jiných návykových látek včetně alkoholu.

41	29	20	9	1
22	7	17	24	30
18	20	39	14	9
80	13	4	2	1
21	19	31	13	6
75	18	7	0	0
61	26	8	2	3
13	21	22	15	29
0	1	5	30	64
25	36	33	2	4
40	34	17	6	3
42	36	14	8	0
29	41	14	10	6
24	26	11	29	10
62	28	5	2	3
39	31	16	11	3
13	33	36	15	3
4	16	31	18	31
1	5	31	17	46
52	15	15	4	14

Pozorně si přečtěte, co je možné považovat za šikanu, a pak odpovídejte na další otázky:

O šikanu jde, když jeden člověk nebo více lidí schválně a opakovaně někomu ubližuje. Například mu opakovaně působí bolest, zesměšňuje ho, nadává mu, ponižuje ho, trvale ho ignoruje (nevšímá si ho).

17	Vyskytla se ve vaší škole v minulém nebo v tomto školním roce šikana?	33	22	29	9	7
18	Vím, kde hledat pomoc, kdybych tady viděl/a šikanu nebo a byl/a sám (sama) šikanován/a.	63	23	8	1	5
18	Myslím, že se v naší škole dělá všechno pro to, aby tady b šikana nebyla.	52	33	18	5	2
19	V minulém nebo v tomto školním roce jsem byl/a v této škole šikanován/a.	7	5	4	7	77
20	Myslím, že jsem v minulém nebo v tomto školním roce tady někoho šikanoval/a.	1	1	7	5	86

O naší třídě

21	Žáci v naší třídě pracují soustředěně a s chutí.	13	25	9	36	17
22	Žáci v naší třídě se při vyučování často věnují jiným věcem, než mají.	36	26	17	11	10
23	Těšíme se, kdy už hodina skončí.	53	23	16	6	2

31	Tuto školu bych svému kamarádovi doporučil	28	23	17	22	10
----	--	----	----	----	----	----

Na otázku co bys změnil, kdybys byl ředitelem školy? Konkrétně odpovědělo 52 žáků, někteří vícekrát, ostatní odpovídali nic, nebo odpověď nevyplnili.

Struktura odpovědí:

- výběr jídel ve školní jídelně by chtělo 25 žáků
- zlepšit a zmodernizovat vybavení školy 17 žáků
- novou tělocvičnu 14 žáků
- změnu školního řádu (vycházení o přestávkách) 11 žáků
- nové nebo upravené hřiště 11 žáků
- úpravu a čistotu WC dívek 7 žáků
- změnu a omlazení pedagogického sboru 6 žáků
- více důvěry a chápání žáků, lepší učební metody 4 žáci
- nové tabule 4 žáci
- nové šatny 1. stupně 4 žáci
- změnu školníka 4 žáci
- změnit ošklivé okolí školy 2 žáci
- zrušit zvláštní úkoly, objednat automat na jídlo 1 žák

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Město Bystřice, Dr. E. Beneše 25, 257 51 Bystřice	2005-04-25	b1-1110/05-5224

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.